

Bispedømmet eller fellesrådet som arbeidsgiver?

Leserinlegg i Vårt Land 13. april 2015

Flere har i den siste tiden argumentert her i avisen for at alle kirkelig ansatte skal være ansatt på et mellomnivå som er nærmere soknet enn det bispedømmerådet er. Prestene vil da ikke lenger ansettes i bispedømmet av bispedømmerådet, slik tilfellet er i dag.

Etter vår vurdering er dette ikke veien å gå. For det første bidrar det til å svekke biskopens kontakt med den yrkesgruppe som alltid har hatt et særlig fokus i biskopens tilsyn, nemlig prestedtjenesten. I dag har biskopen arbeidsgiveransvar for prestene, med unntak av ansettelsesmyndigheten som er lagt til bispedømmerådet hvor biskopen også sitter. Denne ordningen gir biskopen innsikt i prestedtjenestens hverdag, samt linjer og verktøy som gjør at tilsynet kan fungere.

Dersom prestene skal ansettes i fellesrådet og utelukkende ledes av arbeidsgiver på dette nivået, vil biskopens kontakt med prestene svekkes, og tilsynets instrumenter bli færre. Da vil heller ikke biskopen ha noen myndighet å delegere til prostene. Biskopens ledelse av prestedtjenesten, slik den i dag beskrives i tjenesteordningen, vil opphøre. Denne radikale endringen har hittil blitt underkommunisert i debatten.

Dernest vil muligheten til å utøve en god personalpolitikk for presteskaper reduseres. Vi tar vårt eget bispedømme som eksempel: I Bjørgvin er det i dag om lag 170 prester i fast stilling. I prostiene varierer antallet fra 12 til 25. Dersom et råd på prostnivå, eller kanskje enda lavere, blir arbeidsgiver, betyr dette en radikal innsnevring av ansettelsesområdet for prestene. Dermed får arbeidsgiver færre kort på hånden når personalkabalen skal legges. Det vil da eksempelvis bli vanskeligere for arbeidsgiver å kunne løse krevende personalsaker.

En må videre anta at det vil bli krevende for et fellesråd å få de samme kirkefaglige ressurser, samt kompetanse i personalbehandlingen, som et bispedømme kan ha. Dette vil i særlig grad gjelde de små fellesrådene, og dette vil kunne ramme distriktene ved at de største fellesrådene vil bli et mer attraktivt arbeidsmarked. Generelt vil en forflytning av prestene til fellesrådsnivå ikke bidra til å styrke rekrutteringen til prestedtjenesten.

Skal vi så bare fortsette med dagens ordning der prestene er ansatt i bispedømmet mens alle andre medarbeidere er ansatt i fellesrådene? Kirkemøtet har uttalt at vi bør ha en felles arbeidsgiver, og vi er enige i dette. Med utgangspunkt i at presteskaper fortsatt skal være ansatt i bispedømmet, blir da den nærliggende løsningen at også alle andre får sitt ansettelsesforhold forankret her. Det er da også dette Kirkerådets flertall anbefaler.

Dette betyr selvsagt at den daglige ledelsen av virksomheten må skje på et nivå som er nærmere lokalmenigheten enn det bispedømmet er, og her vil soknets organer i form av en oppjustert utgave av dagens fellesråd stå sentralt. Videre må ansettelsesmyndigheten for noen grupper delegeres til fellesråd, samtidig som ansettelsesforholdet forankres i bispedømmet. Det er nærliggende å tenke at dette kan gjelde for alle som ansettes i stillinger som ikke krever vigsling. Det er flere eksempler i arbeidslivet på liknende ordninger hvor ansettelsen foretas på et mer lokalt nivå enn der ansettelsesforholdet ligger.

Å være arbeidsgiver krever alltid et visst organisatorisk apparat. I en fremtidig kirkeordning vil det være viktig at forvaltningen ikke blir for omfattende, men at ressursene i størst mulig grad kan brukes til menighetsbyggende arbeid lokalt. Dette tilsier etter vår vurdering snarere en samling enn

en spredning av ansettelsesforholdet. Hvordan en slik ordning nærmere skal gestaltes, krever en mer utførlig utredning, i likhet med alle andre alternativer.

Et viktig poeng i en ny kirkeordning vil være å sikre ordninger som gjør at nærheten til kommunene kan bevares. Kommunen må kunne gi øremerkede midler til stillinger lokalt og ikke bare til en felles pott for et større område. Dette vil være avgjørende for kommunenes finansieringsvilje. En slik ordning kan imidlertid sikres uansett om de ansatte har bispedømmet eller fellesrådet som arbeidsgiver.

Halvor Nordhaug

Biskop i Bjørgvin

Jan Ove Fjelltveit

Stiftsdirektør i Bjørgvin